

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/65/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114208491
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114208491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa R.. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, U. XX, XXX XX F. F., právne zast. JUDr. Richard Messinger, advokát, Skuteckého 23, 974 01 Banská Bystrica proti odporcovi JUBA, spol. s r. o., so sídlom Čerešňová 5747/80, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 31 632 033, právne zast. JUDr. Lukáš Kozák, advokát so sídlom Nám. SNP 13, 974 01 Banská Bystrica o zaplatenie sumy 2 400 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach navrhovateľa a odporcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/147/2014-198 zo dňa 13. novembra 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64Cb/147/2014-198 zo dňa 13. novembra 2015 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 400 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 01.01.2014 do zaplatenia a zaviazal ho nahradiť navrhovateľovi iné trovy konania v sume 144 Eur. Náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľovi nepriznal.

Okresný súd v odôvodnení uviedol, že navrhovateľ si uplatnil proti odporcovi právo na zaplatenie sumy 2.400 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 01.01.2014 do zaplatenia na základe toho, že v zmysle Mandátnej zmluvy zo dňa 21.10.2013 poskytovala advokátska kancelária GREG & MESSINGEROVÁ pre odporcu právne služby. V mandátnej zmluve si dohodli mesačnú paušálnu odmenu vo výške 1.000 Eur a DPH. Advokátska kancelária poskytovala pre odporcu právne služby v mesiaci november 2013 a december 2013. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 30.12.2013 bola pohľadávka voči odporcovi postúpená na navrhovateľku.

Okresný súd vydal vo veci platobný rozkaz, voči ktorému odporca podal odpor s odôvodnením, že na základe mandátnej zmluvy uzavretej medzi R.. H. Y., advokátkou a spoločnosťou odporcu mal navrhovateľ ako advokát poskytovať odporcovi právne služby. Za poskytnuté právne služby by advokátovi mal prináležať nárok na odmenu v súlade s Vyhláškou č. 655/2004 Z. z. Podľa príslušných právnych predpisov je však zároveň nárok advokáta na odmenu podmienený faktickým poskytovaním právnych služieb s tzv. odbornou starostlivosťou. V danom prípade tomu tak nebolo. Počas obdobia, kedy mal navrhovateľ ako advokát poskytovať pre spoločnosť odporcu právne služby, ho odporca kontaktoval s viacerými právnymi problémami, ktoré potreboval riešiť. V mnohých prípadoch však zo strany navrhovateľa nedostal žiadny výstup, či návrh riešenia, prípadne len veľmi všeobecnú

odpoveď, ktorá jeho problém nijako neriešila. Odporca je preto presvedčený, že počas uvedeného obdobia zo strany navrhovateľa ako advokáta právne služby v prospech spoločnosti odporcu neboli poskytnuté vôbec, resp. neboli poskytnuté s odbornou starostlivosťou. Pohládavka v uvedenej výške teda voči spoločnosti odporcu neexistovala, a preto ani nemohla byť postúpená. Navyše je otáznne, či navrhovateľom predložená mandátna zmluva vôbec spĺňa zákonné náležitosti a či ju možno považovať za platnú. Jedná sa najmä o neurčité a nejasné vymedzenie jej predmetu - všeobecným údajom „poskytovanie právnych služieb“. Uvedené je podstatné najmä pre určenie, v akom rozsahu bol ako advokát povinný odporcovi právne služby poskytnúť, aby mu mohol vzniknúť nárok na zmluvnú odmenu. Nejasné a zmätočné je i samotné dojednanie formy a výšky odmeny, kedy táto odkazuje na neexistujúce ustanovenie v tom čase už neplatnej vyhlášky o odmenách advokátov. Odporca sa nemohol dostať do omeškania okrem iného aj z dôvodu, že zo strany navrhovateľa ako advokáta mu neboli doručené faktúry, ktoré by spĺňali náležitosti podľa zák. č. 222/2004 Z. z.

Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že v konaní bolo preukázané, že dňa 21.10.2013 mala byť v písomnej forme uzatvorená Mandátna zmluva o poskytovaní právnych služieb medzi odporcom a Advokátskou kanceláriou GEREG & MESSINGEROVÁ, keď takto bol subjekt vykonávajúci advokáciu označený v záhlaví predmetnej Mandátnej zmluvy. Advokát môže advokáciu vykonávať nielen samostatne, ale aj v združení spolu s inými advokátmi, ktorí svoje vzájomné práva a povinnosti upravujú písomnou zmluvou o združení s poukazom na § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri podpise zmluvných strán je však už označený len navrhovateľ ako advokát a súčasne je použitá pečiatka, na ktorej je uvedené sídlo Q. L. X, F. F. a identifikačné číslo 45 022 852, keď z informatívnych údajov získaných zo Štatistického registra organizácií súd zistil, že toto identifikačné číslo má pridelené navrhovateľ ako advokát od 11. 09. 2008. Súd potom dospel k záveru, že pokiaľ ide o písomne predloženú Mandátnu zmluvu, táto je v označení zmluvnej strany mandatára nejasná, neurčitá a nezrozumiteľná, navyše navrhovateľ v konaní Zmluvu o združení súdu nepredložil. Rovnako je Mandátna zmluva nezrozumiteľná aj pokiaľ ide aj o dohodnutú odmenu, keď v článku 3 je uvedené, že ide o mesačný paušál 1 000 Eur + DPH, následne v článku 4 je uvedené, že dohodnutá odmena bez DPH je podľa § 2 ods. 2 písm. b) Vyhlášky č. 163/2002 Z. z. a jeden úkon právnej služby predstavuje paušál mesačne 1 000 Eur bez DPH. Hoci vyhláška č. 163/2002 Z. z. upravovala odmenu advokátov za poskytovanie právnej pomoci, táto už v roku 2013 nebola účinná, ale bola zrušená a náhrady a odmenu advokátov upravovala vyhláška č. 655/2004 Z. z.. Vyhláška č. 163/2002 Z. z. nikdy v sebe neobsahovala § 2 ods. 2 písm. b).

Zmluva o poskytovaní právnych služieb, ani mandátna zmluva zo zákona písomnú formu nevyžadujú. V danom prípade odporca uviedol, že zmluvu dojednal s advokátkou R.. H. Y. a pokiaľ ide o odmenu, tá bola dohodnutá paušálnou sumou tak, ako to strany podpísali. Konštatoval, že nikdy nespochyboval, že medzi účastníkmi bola uzatvorená mandátna zmluva a že bola dohodnutá podielová odmena. Okresný súd preto dospel k záveru, že medzi navrhovateľkou ako advokátkou a odporcom ako klientom došlo k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní právnych služieb v ústnej forme, v ktorej si účastníci konania ako zmluvné strany dojednali zmluvnú odmenu paušálnou sumou 1 000 Eur bez DPH, t. j. 1 200 Eur mesačne s DPH. Zmluvná dohoda o odmene advokáta v sume 1 200 Eur mesačne zodpovedá zákonnej možnosti o dohode paušálnej odmeny za poskytovanie právnych služieb v určitom časovom období, teda v danom prípade v období jedného mesiaca. Výška paušálnej odmeny nie je ani v rozpore s dobrými mravmi.

Odporca sa bránil v konaní tvrdením, že právne služby mu neboli poskytnuté s odbornou starostlivosťou, preto advokátovi odmena nepatrí. Okresný súd uviedol, že keďže poskytovanie právnych služieb subsumuje rôzne činnosti a úkony advokáta, je potrebné, aby najskôr klient špecifikoval svoje konkrétne požiadavky, ktoré na advokáta má, resp. predložil mu konkrétny právny problém, aby bolo zrejmé čo konkrétne má advokát pre klienta vykonať, akú právnu službu poskytnúť. Navrhovateľ v konaní preukázal poskytnutie právnych služieb odporcovi v mesiaci november a december roku 2013 spisovou dokumentáciou, z ktorej súd nezistil, že by pri poskytovaní právnych služieb odporcovi nebolo postupované s odbornou starostlivosťou, teda že by neboli chránené a presadzované práva a záujmy odporcu ako klienta a že by sa navrhovateľ ako advokát neriadil jeho pokynmi. Súd dospel k záveru, že pokiaľ odporca žiadal o poskytnutie právnych služieb, tieto mu boli poskytnuté a boli mu poskytnuté v rozsahu, v akom odporca o služby žiadal. I keď svedok R. F. ml. uviedol, že navrhovateľa urgovali na poskytovanie právnych služieb, resp. splnenie jeho povinností, išlo len o tvrdenie svedka, ktoré nebolo podporené žiadnym iným dôkazom vykonaným v tomto súdnom konaní a v tomto smere odporca žiadne iné dôkazy ani neoznačil. Svedok uviedol, že práve on zadával požiadavky na právne služby, čo mal

súd preukázané aj z e-mailovej korešpondencie medzi svedkom a svedkyňou L. V.. Rovnako odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by namietal proti rozsahu alebo kvalite právnych služieb, ktoré mu boli poskytované. Keďže odporca neuhradil odmenu po poskytnutí právnej služby za daný mesiac, dostal sa tak do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, preto bol daný nárok navrhovateľa aj v časti o zaplatenie zákonného úroku z omeškania.

O trovách konania súd rozhodol podľa §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal, v rozsahu iných trov konania vo výške 144 Eur. Vzhľadom na zásadu účelnosti náhrady trov konania navrhovateľovi nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, keďže sám navrhovateľ je advokátom, pričom aj predmetom tohto konania bola práve úhrada ceny za právne služby poskytnuté odporcovi, a teda navrhovateľ bol dostatočne odborne spôsobilý, aby sa v tomto súdnom konaní zastupoval sám.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ aj odporca. Navrhovateľ podal odvolanie proti výroku nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia. Rozhodnutie súdu vo veci samej označil za správne, vydané na základe dostatočne vykonaného dokazovania. Navrhovateľ uviedol, že sa nestotožňuje s názorom súdu ohľadom nepriznania trov právneho zastúpenia iba z toho dôvodu, že sám je advokát a z toho dôvodu sa mohol v predmetnom konaní zastupovať sám. Za podstatné považoval uviesť, že svojich nárokov sa snažil domôcť mimosúdnu dohodou s odporcom, ktorý však zásadne takéto riešenie odmietal. Preto nemal inú možnosť, ako podať predmetný návrh na súd a domáhať sa svojich nárokov v súdnom konaní. Pre objektivnosť a nadhľad vo veci sa rozhodol, že ho v konaní bude zastupovať ním splnomocnený advokát, ktorý objektívne a s vynaložením maximálnej odbornej starostlivosti bude hájiť jeho práva a záujmy. Zvoliť si advokáta umožňujú aj zákonné ustanovenia § 25 OSP a zákonom garantované práva vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR. Právo účastníka konania zvoliť si obhajcu je ústavným právom garantovaným v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Skutočnosť, že navrhovateľ je advokát nemôže byť dostatočným dôvodom na to, aby si nemohol v konaní zvoliť na hájenie svojich práv právneho zástupcu advokáta. Žiadny právny predpis neupravuje, že by sa advokát nemohol dať zastúpiť v konaní iným splnomocneným právnym zástupcom - advokátom. Aj vzhľadom na rovnosť účastníkov musia primerane platiť všetky zákonné ustanovenia aj na navrhovateľa. Skutočnosť, že predmetom konania bolo zaplatenie úhrady za poskytované právne služby odporcovi nie je dostatočným dôvodom na nepriznanie trov právneho zastúpenia v tomto konaní. Súd nepoukázal na žiadne skutočne existujúce dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie trov právneho zastúpenia v súdnom konaní.

Odporca podal odvolanie voči rozhodnutiu okresného súdu v rozsahu prvých dvoch výrokov, ktorými bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.400 Eur s prísl. a nahradiť mu iné trovy konania v sume 144 Eur. Proti výroku, ktorým súd rozhodol, že navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznáva, odporca odvolanie nepodal a uviedol, že ho považuje za správny.

Odporca v odvolaní uviedol, že prvostupňový súd opomenul skúmať základnú vec, ktorou je samotný rozsah poskytovaných služieb, ktorý mal byť medzi odporcom a navrhovateľom dohodnutý. Súd v odôvodnení síce ustálil, že mandátnu zmluvu zo dňa 21.10.2013 považuje za neplatnú, následne sa však už zaoberal iba otázkou, aká forma odmeny a v akej výške mala byť medzi účastníkmi v danom prípade dohodnutá. Nezaoberal sa však základnou skutočnosťou, aký bol medzi účastníkmi dohodnutý rozsah poskytovaných právnych služieb, resp. v akom rozsahu mal advokát poskytnúť svoje služby, aby mu vznikol nárok na odmenu. Za tohto stavu nie je zrejmé, aké konkrétne právne služby mal navrhovateľ ako advokát spoločnosti poskytovať, či sa malo jednať len o právne poradenstvo, alebo o spisovanie listín o právnych úkonoch, či prípadne o zastupovanie odporcu. Uvedené je podstatné najmä pre určenie v akom rozsahu bol odporca ako advokát povinný právne služby poskytnúť, aby mu mohol vzniknúť nárok na zmluvnú odmenu, čo pri predmete zmluvy vymedzenom ako „poskytovanie právnych služieb“ prakticky nie je možné. V tomto smere sú uvedené zmluvné ustanovenia bezpochyby nejasné, zmätočné a neurčité, v dôsledku čoho je mandátna zmluva neplatná aj v tejto časti.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa odporca označil za nesprávne aj z toho dôvodu, že súd dospel k záveru, že právne služby boli odporcovi za dotknuté obdobia poskytnuté s tzv. odbornou starostlivosťou. Odporca je presvedčený, že z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že navrhovateľ pri svojej

činnosti ako advokát s odbornou starostlivosťou nepostupoval. Za pochybenie zo strany prvostupňového súdu považuje odporca aj to, že sa nevysporiadal s námietkami týkajúcimi sa neplatnosti postúpenia vymáhanej pohľadávky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny vzťah existoval medzi spoločnosťou ako klientom a R.. H. Y. ako E.. Nositeľom akýchkoľvek pohľadávok mohol byť teda vo všeobecnosti len subjekt R.. H. Y., K.: XX XXX XXX, preto pokiaľ malo následne dôjsť k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi postupcom AK GREG & MESSINGEROVÁ a postupníkom R.. H. Y., takéto postúpenie je neplatné. Z uvedeného vyplýva, že nositeľom pohľadávok voči odporcovi nemôže byť R.. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, F. F., ale čisto hypoteticky iba subjekt R.. H. Y., K.: XX XXX XXX, so sídlom Q. L. X, F. F.. Pokiaľ sa preto v tomto konaní voči odporcovi domáhal nároku navrhovateľ označený ako R.. H. Y., K.: XX XXX XXX, so sídlom Q. L. X, F. F., s ohľadom na vyššie uvedené mal súd jej návrh zamietnuť už len z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie. Túto skutočnosť pritom prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí úplne ignoroval a v odôvodnení sa ňou nijako nezaoberal.

Pokiaľ ide o nárok na úrok z omeškania, podľa názoru odporcu nie je opodstatnený, keďže nedôvodné je uplatnenie nároku aj v časti žalovanej istiny. Odporca sa navyše nemohol dostať do omeškania z dôvodu, že zo strany navrhovateľa doposiaľ neboli doručené faktúry, ktoré by spĺňali náležitosti podľa zák. č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Z obsahu predložených faktúr je zrejmé, že sa jedná len o akési preddavkové faktúry, ktoré nemajú náležitosti podľa § 74 cit. zákona a z ktorých predovšetkým nie je zřejmý základ dane, jednotková cena bez dane, sadzba dane, výška dane, atď. Navyše uvedené faktúry sú vystavené subjektom označeným ako AK GREG & MESSINGEROVÁ, ktorý nemá právnu subjektivitu. Údaje v časti IČO, DIČ a IČ DPH nie sú údajmi R.. Y., ale patria R.. J.. Rovnako tak aj odtlačok pečiatky, ako aj podpis nachádzajúci sa na predmetných faktúrach. Zo strany R.. Y. ako advokátky odporcovi žiadna faktúra spĺňajúca zákonné náležitosti nikdy doručená nebola.

K odvolaniu odporcu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá zmluva o poskytovaní právnych služieb, kde sa strany dohodli, že navrhovateľ bude odporcovi riešiť celý súbor právnych vecí, právnu agendu jeho spoločnosti a doterajšie spory a konania, za čo si strany dohodli, že odporca je povinný zaplatiť odmenu paušálnou mesačnou sumou 1.000 Eur + DPH. Bol to sám odporca, kto si vybral možnosť mesačnej paušálnej úhrady za poskytovanie celého komplexu právnych služieb bez obmedzenia počtu jeho právnych káz, náročnosti vecí a vykonaných úkonov. Teda tvrdenie odporcu, že súd prvého stupňa neskúmal rozsah poskytovania právnych služieb je nepravdivý, zavádzajúci a nezodpovedajúci vykonanému dokazovaniu. Dojednaná paušálna odmena predstavovala riziko nielen pre odporcu, ale aj pre advokáta vzhľadom na to, že v prípade, ak by sa vykonávali úkony právneho zastúpenia v počte, ktorý by na základe vyhlášky o odmenách advokátov presahoval dohodnutú paušálnu odmenu a priniesol tak vyšší zisk, advokát by sa ho nemohol vzhľadom na uzavretú dohodu domáhať. Odporca poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 116/2012-9 zo dňa 13.03.2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/8/2011 zo dňa 15.11.2011, v ktorom bol vyslovený právny názor, že povinnosť zaplatiť odmenu advokátovi za poskytovanie právnej pomoci vyplýva zo zmluvy o poskytnutí právnej pomoci, a pokiaľ sa účastníci takejto zmluvy dohodli na odmene, je povinnosťou klienta túto odmenu advokátovi zaplatiť bez ohľadu na výsledok konania, prípadne postup advokáta v konaní. Odporca nijakým spôsobom počas celého obdobia neprejavoval svoju nespokojnosť, resp. nemal žiadne iné požiadavky na realizáciu poskytovania právnych služieb. V prípade, ak sa odporca cítil dotknutý s vykonávaním a poskytovaním právnych služieb, mal to oznámiť advokátovi a následne, ak by sa vec nevyriešila, mohol odporca podať sťažnosť na Slovenskú advokátsku komoru, ktorej príslušné orgány by riadne prejednali danú vec a najmä otázku, či boli právne služby poskytované s odbornou starostlivosťou. Odporca do dnešného dňa nepoukázal na žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by preukazovala dôvodnosť jeho tvrdení.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v senáte podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený v zmysle § 211 ods. 2 a § 156 ods. 1 OSP. V zmysle § 156 ods. 3 OSP bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že navrhovateľ v konaní predložil mandátnu zmluvu advokátskej kancelárie GREG & MESSINGEROVÁ, Dolná 36, 974 01 Banská Bystrica, z ktorej vyplýva, že mandant JUBA, s.r.o. uzavrel zmluvu o poskytovaní právnych služieb s advokátom R.. H. Y., advokátska kancelária GREG & MESSINGEROVÁ, zapísaným v zozname advokátov pod č. 4828,

IČO: 45 022 852, so sídlom Dolná 36, Banská Bystrica. Ako predmet právnej služby bolo uvedené poskytovanie právnych služieb - mesačne paušál 1.000 Eur + DPH. V cene sa výslovne dohodli, že odmena je primeraná a dohodnutá bez DPH podľa § 2 ods. 2 písm. b) Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a že jeden úkon právnej služby predstavuje 1.000 Eur bez DPH. Mandant vyjadril súhlas s tým, že prisúdená náhrada trov právneho zastúpenia prináleží advokátovi popri dohodnutej odmene. Mandátnu zmluvu strany uzavreli dňa 21.10.2013 a podpísali ju konateľ mandanta a R.. H. Y. ako E., so L. Q. L. X, XXX XX F. F., K.: XX XXX XXX.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 24.02.2014 vyplýva, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30.12.2013 medzi advokátskou kanceláriou GEREG & MESSINGEROVÁ ako postupcom a R.. H. Y. ako postupníkom bola postúpená pohľadávka vo výške 2.400 Eur proti odporcovi za poskytované právne služby za mesiace november a december XXXX na R.. H. Y., U. XX, XXX 01 F. F..

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákona o advokácii), výkon advokácie je zastupovanie klientov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi, obhajoba v trestnom konaní, poskytovanie právnych rád, spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov, správa majetku klientov a ďalšie formy právneho poradenstva a právnej pomoci, ak sa vykonáva sústavne a za odmenu (ďalej len "právne služby").

Podľa § 18 ods. 2 Zákona o advokácii, advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

Podľa § 18 ods. 5 Zákona o advokácii, odmena advokátovi nepatrí za tie úkony, pri ktorých nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o advokácii, advokát poskytuje právne služby za odmenu a má právo požadovať za ne primeraný preddavok.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o advokácii, odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a klientom; ak nedôjde k dohode, patrí advokátovi tarifná odmena.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len Vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov), pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí právnych služieb môže advokát dohodnúť s klientom spôsob a výšku zmluvnej odmeny. Výška zmluvnej odmeny nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 2 ods. 2 Vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov, zmluvná odmena sa určuje

- a) podľa počtu hodín účelne vynaložených na vybavenie veci (hodinová odmena),
- b) paušálnou sumou (paušálna odmena),
- c) podielom na hodnote veci (podielová odmena),
- d) tarifnou odmenou dohodnutou inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny.

Podľa § 5 Vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov, paušálna odmena sa môže dohodnúť

- a) za poskytovanie právnych služieb v určitom časovom období alebo na neurčitý čas,
- b) za úplné vybavenie veci alebo súboru vecí.

Podľa § 6 Vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov, ak advokát neposkytuje právne služby až do úplného vybavenia veci alebo súboru vecí alebo ak ich neposkytuje za celé dohodnuté obdobie, patrí mu pomerná časť dohodnutej paušálnej odmeny; na žiadosť klienta predloží klientovi pri vyúčtovaní špecifikáciu vykonanej práce.

Zmluva o poskytovaní právnych služieb je osobitným druhom mandátnej zmluvy, ktorou sa advokát zaväzuje poskytovať svojmu klientovi právne služby na úrovni predpokladanej zákonom o advokácii, teda s odbornou starostlivosťou a klient sa zaväzuje advokátovi za poskytované týchto služieb zaplatiť

odmenu. Konkrétny obsah a rozsah poskytovanej právnej služby je vždy podmienený potrebami klienta. Kľúčovým faktorom pre kvalitu poskytovania právnych služieb je preto dobrá komunikácia medzi klientom a advokátom. Klient má možnosť zvoliť si advokáta podľa vlastného výberu, pričom konkurencia na trhu poskytovania právnych služieb je vzhľadom na počet advokátskych kancelárií pomerne intenzívna. Je v záujme klienta, aby pri voľbe právneho zástupcu prihliadol nielen na špecializáciu, ktorú právny zástupca deklaruje, ale aj na prístup advokáta, resp. koncipienta ku klientovi, na rýchlosť, akou je advokát schopný reagovať na požiadavky klienta a pod.

V prejednávanej veci nebolo sporným, že strany uzavreli mandátnu zmluvu o poskytovaní právnych služieb a že si dohodli paušálnu odmenu vo výške 1.000 Eur mesačne a DPH, teda 1.200 Eur mesačne. O tejto skutočnosti svedčí aj vyjadrenie štatutárneho zástupcu odporcu na pojednávaní konanom dňa 17.04.2015, ktorý výslovne uviedol, že dňa 21.10.2013 pri komunikácii s R.. Y. došlo k dohode o tom, že odmena bude platená paušálne, a to v sume, ktorá bola uvedená na písomnej mandátnej zmluve, teda vo výške 1.000 Eur a DPH. Rovnako právny zástupca na pojednávaní konanom dňa 17.04.2015 uviedol, že odporca nikdy nespochybňoval to, že medzi účastníkmi bola uzavretá mandátna zmluva a že bola dohodnutá podielová odmena. Okresný súd preto správne vychádzal zo záveru, že strany medzi sebou uzavreli mandátnu zmluvu, i keď nie v písomnej forme, pretože predložená písomná mandátna zmluva z dôvodu nezrozumiteľnosti a nejednoznačnosti pri vymedzení subjektu poskytovania právnych služieb bola správne vyhodnotená okresným súdom ako neplatná. Medzi stranami však došlo k ústnej dohode ohľadom poskytovania právnych služieb, ako aj k dohode ohľadom výšky odmeny za ich poskytovanie.

Odporca sa v priebehu konania bránil tým, že mu povinnosť zaplatiť za poskytovanie právnych služieb za mesiace november a december 2013 nevznikla z toho dôvodu, že tieto služby neboli poskytnuté s odbornou starostlivosťou. V zmysle ust. § 18 ods. 2 Zákona o advokácii je advokát povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorej obsah je v zákone všeobecne vymedzený tak, že sa tým rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Vzhľadom na námietku odporcu okresný súd vykonal dokazovanie smerujúce k zisteniu rozsahu a predmetu právnych služieb poskytovaných navrhovateľom v mesiacoch november a december 2013. Správne dospel k záveru, že vzhľadom na tie služby, ktoré boli reálne poskytnuté (dopracovanie kúpnych zmlúv a stretnutie spoločnosti Realitor BB, komunikácia ohľadom konania vedenom na Okresnom súde vo Zvolene pod sp. zn. 10C/146/2013, analýza nájomnej zmluvy v novembri 213) nebolo zistené, že by navrhovateľ nepostupoval pri ich poskytovaní s odbornou starostlivosťou. Odporca v priebehu novembra a decembra nevzniesol žiadnu reklamáciu, námietku ohľadom urýchlenia služieb advokáta, nenamietol, že by podania advokáta považoval za nedostatočné, nevyžiadal si doplňujúce informácie, preto z úkonov odporcu nebolo možné zistiť, že považuje rozsah služby za nedostatočný. I keď odporca nemôže posúdiť, či právne hodnotenie advokáta ako odborníka je z hľadiska práva správne, pokiaľ odmietal napr. všeobecnosť pripomienok k nájomnej zmluve, mohol túto námietku vzniesť advokátovi ako poskytovateľovi právnej služby a požiadať o podrobný rozbor všetkých povinností, na ktoré sa v nájomnej zmluve zaväzuje z pohľadu ekonomickej výhodnosti pre neho ako zmluvnú stranu.

Je zrejmé, že v priebehu mesiaca október 2013 bolo množstvo a rozsah poskytovaných právnych služieb zo strany advokáta vyšší, než v priebehu nasledujúcich dvoch mesiacov. Keďže si však zmluvné strany dohodli za poskytovanie právnych služieb paušálnu odmenu, odporca bol povinný zaplatiť advokátovi za poskytovanie právnych služieb rovnakú paušálnu sumu aj za mesiace november a december 2013, bez ohľadu na to, aké množstvo právnych služieb mu reálne bolo poskytnuté. Pokiaľ odporca advokátovi nezadal rovnaké množstvo práce ako v priebehu mesiaca október, túto skutočnosť nie je možné vyložiť na ťarchu advokáta, ktorý má nárok na paušálnu odmenu. Strany sa mohli dohodnúť pri uzatváraní mandátnej zmluvy na odmene podľa počtu hodín účelne vynaložených na vybavenie veci, prípadne tarifnou odmenu na základe vyhlášky č. 655/2004 Z. z., kedy by sa do výšky odmeny prejavil reálne vykonaný počet úkonov advokáta. Túto formu odmeny si však strany nedohodli, preto vznikla odporcovi povinnosť zaplatiť paušálu sumu za poskytovanie právnych služieb bez ohľadu na rozsah týchto služieb.

Odporca v odvolaní namietol, že z ústne uzavretej mandátnej zmluvy nie je zrejмый rozsah poskytovaných služieb, ktorý mal byť medzi navrhovateľom a odporcom dohodnutý. Demonštratívne vymedzenie pojmu právne služby obsahuje zákon o advokácii, ktorý definuje, že výkon advokácie je zastupovanie klientov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi, obhajoba v trestnom konaní,

poskytovanie právnych rád, spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov, správa majetku klientov a ďalšie formy právneho poradenstva a právnej pomoci. Strany preto nie sú povinné presne a konkrétne uviesť, čo zahŕňa pojem „právne služby“, keďže z uvedenej legálnej definície je zrejmé, že ide najmä o zastupovanie klienta v konaní pred súdmi, poskytovanie právnych rád, spracúvanie právnych rozborov a ďalšie formy poradenstva a právnej pomoci. Takto chápaný rozsah poskytovania právnych služieb je zrejímavý aj z konkrétnych úkonov, ktoré pre odporcu navrhovateľ v priebehu mesiacov október, november a december vykonával.

Odporca v odvolaní namietol, že nie je pravda, že nenamietal proti rozsahu alebo kvalite poskytovaných právnych služieb, pretože navrhovateľa urgoval na poskytnutie právnych služieb telefonicky, čo potvrdil aj syn konateľa spoločnosti, ktorý reálne komunikoval s koncipientom navrhovateľa. Navrhovateľ aj odporca predložili v konaní pomerne rozsiahlu e-mailovú komunikáciu, z ktorej je možné zistiť, ako sa vyvíjala ich vzájomná spolupráca. Z predložených e-mailov však reklamácia poskytovania právnych služieb nevyplýva. Tvrdenie o telefonickom urgovaní nie je možné preveriť. Nespokojnosť odporcu s činnosťou navrhovateľa však je možné vyvodiť zo skutočnosti, že k ukončeniu spolupráce došlo po necelých 3 mesiacoch, a to zo strany odporcu. Táto skutočnosť je prejavom jeho dispozičnej autonómie, kedy je oprávnený zvoliť si poskytovateľa právnych služieb, ktorý mu vyhovuje viac. Nezbuva ho to však povinnosti zaplatiť dohodnutú odmenu za obdobie, kedy mu právne služby boli navrhovateľom poskytované. Ak odporca deklaroval svoju nespokojnosť s poskytovaním služieb už v priebehu mesiaca november 2013, mohol vzájomnú spoluprácu ukončiť ku koncu tohto mesiaca.

Pokiaľ odporca namieta neplatnosť postúpenia vymáhanej pohľadávky, keďže okresný súd dospel k záveru, že zmluva o poskytovaní právnych služieb bola uzavretá priamo medzi navrhovateľom a odporcom, k postúpeniu pohľadávky ani nebolo možné prihladať, keďže navrhovateľ nemôže sám na seba postúpiť vlastnú pohľadávku. Aktívna legitímácia navrhovateľa tak bola založená skutočnosťou, že uzavrel s odporcom mandátnu zmluvu a že mu poskytoval právne služby, za čo mu vznikol nárok na zaplatenie poskytovaných právnych služieb výlučne z tohto titulu, a nie z titulu postúpenia pohľadávky.

Pokiaľ odporca namietol nárok na vznik úroku z omeškania z dôvodu, že preddavkové faktúry, ktoré mu boli doručené nespĺňajú náležitosti podľa zákona o dani z pridanej hodnoty, túto námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Zmluvné strany si v mandátnej zmluve neupravili nárok na zaplatenie poskytovaných právnych služieb doručením faktúry odporcovi. Faktúra je daňový doklad, nie je podmienkou na vznik nároku na zaplatenie služby. Samotné doručenie preddavkovej faktúry bolo výzvou na splnenie peňažného záväzku, ktorý odporcovi voči navrhovateľovi vznikol a nárok na zaplatenie za poskytnutie právnej služby vznikol navrhovateľovi už uplynutím mesiaca, v ktorom tieto služby boli poskytované. Pokiaľ si navrhovateľ uplatnil nárok na úrok z omeškania jednotne od dátumu 01.01.2014, mal právo tak urobiť, i keď nárok na úroky z omeškania z odmeny za poskytovanie právnych služieb za mesiac november 2013 by mu vznikol už od 01.12.2013. Keďže súd priznal navrhovateľovi úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške, postupoval v súlade s ust. § 369 Obch. zákonníka.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že okresný súd vo veci správne zistil, že medzi navrhovateľom a odporcom došlo k ústnemu uzavretiu mandátnej zmluvy, na základe čoho vznikla odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi paušálnu odmenu v dohodnutej výške 1.000 Eur + 200 Eur DPH za každý z mesiacov november 2013 a december 2013. Zároveň navrhovateľovi vznikol nárok aj na zákonné úroky z omeškania.

Navrhovateľ podal odvolanie voči rozhodnutiu okresného súdu o nepriznaní náhrady trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ v odvolaní správne upozornil na skutočnosť, že právo zvoliť si právneho zástupcu má garantované v zmysle Ústavy SR, v zmysle Listiny základných práva a slobôd a aj Občianskeho súdneho poriadku. Toto právo navrhovateľovi okresný súd neodňal. Navrhovateľ si v konaní riadne zvolil právneho zástupcu JUDr. Richarda Messingera, ktorému okresný súd umožnil zastupovať navrhovateľa na pojednávaniach, ktorý doručoval v mene navrhovateľa vyjadrenia vo veci a predkladal súdu dôkazy a návrhy na vykonanie dokazovania. Právo byť zastúpený v súdnom konaní preto navrhovateľovi nebolo odopreté. Právo byť zastúpený však treba odlíšiť od nároku na náhradu trov právneho zastúpenia. Okresný súd správne navrhovateľovi priznal náhradu zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 144 Eur, a to z dôvodu, že išlo o trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho práva voči odporcovi, ktorý nemal úspech vo veci samej. V otázke náhrady trov právneho zastúpenia však súd správne postupoval nielen na základe zásady úspešnosti v konaní, ale aj na základe

posúdenia účelnosti vynaložených trov konania podľa § 142 ods.1 OSP. Prvostupňový súd bol povinný vyhodnocovať aj aspekt účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia a tento priestor pre uváženie účelnosti trov konania vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 78/03.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že pokiaľ je navrhovateľ advokát, ktorý má príslušné právnické vzdelanie a poskytuje právne služby, trovy jeho právneho zastúpenia nie sú vynakladané účelne, ak sa dá v súdnom konaní, v ktorom si uplatňuje svoj nárok, zastúpiť iným advokátom. Účelom takýchto trov právneho zastúpenia nie je zabezpečenie práva na kvalifikované právne zastúpenie, keďže navrhovateľ sa môže kvalifikovane právne brániť sám. Z tohto dôvodu odvolací súd nepriznal navrhovateľovi ani náhradu trov odvolacieho konania, a to napriek skutočnosti, že v odvolacom konaní ohľadom rozhodnutia vo veci samej bol navrhovateľ úspešný.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu je vecne správne, a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil aj v rozsahu rozhodnutia vo veci samej, aj v rozsahu rozhodnutia o náhrade trov právneho zastúpenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.